

REFERAT 22-25 Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 05-09-2023

Mødedato Tirsdag d. 05. september 2023 kl. 08:00

Mødested Lokale 0.21

Mødedeltagere Charlotte Pil Nielsen, Karina Helmer, Christian Ahlefeldt-Laurvig
(Fravær), Signe Nina Egholm, Karen Thestrup Clausen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden til møde i Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 5. september 2023.....	3
Orienteringer - Introduktion til kystsikring.....	4
Beslutning om endelige retningslinjer for Grøn Pulje.....	5
Beslutning om igangsætning af lokalplan for solcelleanlæg.....	9
Godkendelse af naturparkplanen for Naturpark Åmosen 2023-28.....	13
Orientering om sagsbehandlingstider på landbrugsområdet for 2. kvartal 2023.....	16
Orientering om tillæg til spildevandsplanen, ændret praksis ift. regnvandshåndtering.....	19
Beslutning om Budgetrevision 3.....	21
Orienteringer.....	28
Underskriftsark.....	30

Punkt 75: Godkendelse af dagsorden til møde i Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 5. september 2023

Beslutning

Christian Ahlefeldt-Laurvig (V) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Godkendt.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. dagsorden for møde i Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 5. september 2023 godkendes

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Beslutningssag

Bilag

Tidsplan KMN 5. September 2023

Fraværende Christian Ahlefeldt-Laurvig

Punkt 76: Orienteringer - Introduktion til kystsikring

22-033876

Beslutning

Christian Ahlefeldt-Laurvig (V) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Orienteringen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. introduktionen til kystsikring tages til efterretning

Resume

Udvalget orienteres om kystsikring.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Orienteringssag

Beskrivelse af sagen

Udvalget vil på nogle af udvalgmøderne i 1. halvår af 2023 få introduktion til udvalgte emner indenfor udvalgets område. Emnerne er udvalgt på baggrund af udvalgets tidligere prioriteringer.

Introduktionen vil være et mundtligt oplæg på mellem 20-30 minutter.

Administrationen tilstræber, at eventuelt relevant baggrundsmateriale om emnet er sendt ud til udvalgsmedlemmerne inden udvalgs mødet.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der vurderes ikke umiddelbart at være nogle væsentlige miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Fraværende Christian Ahlefeldt-Laurvig

Punkt 77: Beslutning om endelige retningslinjer for Grøn Pulje

23-015593

Beslutning

Christian Ahlefeldt-Laurvig (V) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Indstilles godkendt.

For stemte 3 (A og Ø)

Imod stemte 1 (V) fordi de ønsker fordelingen af midler besluttet af Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. retningslinjerne for Grøn Pulje vedtages med de foreslåede ændringer

Resume

Opstillere af vedvarende energianlæg (VE-anlæg) skal indbetale til en Grøn Pulje og ifølge lovgivningen er det Kommunalbestyrelsen, der skal lave retningslinjer for den. Forslag til retningslinjer for Grøn Pulje har været politisk behandlet i marts 2023, og efterfølgende sendt i 8 ugers offentlig høring. På baggrund af de indkomne høringssvar, foreslår administrationen, at der foretages en række ændringer i retningslinjerne for Grøn Pulje.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen d. 22. marts 2023: Pkt. 49 [Beslutning om retningslinjer for Grøn Pulje](#)

Økonomiudvalget d. 15. marts 2023: Pkt. 53 [Beslutning om igangsætning af planlægning for Sandby Vindpark](#)

Økonomiudvalget d. 8. februar 2023: Pkt. 23 [Beslutning om igangsætning af planlægning for Sandby Vindpark](#)

Kommunalbestyrelsen d. 26. oktober 2022: Pkt. 219 [Beslutning om endelig godkendelse af klimastrategien Holbæk 2050](#)

Beskrivelse af sagen

Ifølge Bekendtgørelse om Grøn Pulje skal kommunerne oprette en Grøn Pulje, som opstillere af VE-anlæg skal indbetale til. Formålet med puljen er at fremme den lokale accept af VE-anlæg, ved at midlerne fra puljen fortrinsvist støtter op om projekter til gavn for naboer til VE-anlæg og til gavn for lokalsamfundet generelt.

Kommunalbestyrelsen vedtog den 22. marts 2023 at sende forslaget til retningslinjer for Grøn Pulje i 8 ugers offentlig høring. Holbæk Kommune har i høringsperioden modtaget 3 høringssvar. Høringssvarene har givet anledning til en række ændringer.

Ændringer som følge af hørings svar

Administrationen har lavet et høringsnotat (bilag 1) med et resume af de indkomne hørings svar, samt administrationens vurdering og anbefaling til ændringer. Da der er en række ændringer i retningslinjerne for Grøn Pulje, vedlægges administrationens forslag til de endelige retningslinjer. Administrationen har været i dialog med Energistyrelsen, for at sikre at de foreslåede ændringer er i overensstemmelse med lovgivningen for Grøn Pulje.

De ændringer som administrationen foreslår skal imødekommes i de endelige retningslinjer kan inddeles i fire overordnede emner:

- A. Ændring af definition af ansøgningsberettigede, og herunder, hvad der kan søges om midler til
- B. Ændring af ansøgningsfrist
- C. Målrettet orientering til lokalområdet
- D. Mulighed for at søge midler til drift

Ændringerne gennemgås nedenfor.

Der er også kommet hørings svar, som administrationen anbefaler ikke imødekommes. Se høringsnotat (bilag 1) for administrationens vurdering. Det omhandler følgende forslag:

- Administrationen kun trække den procentdel i administrationsbidrag fra puljen, som svarer til de ressourcer der reelt bruges på at administrere puljen
- Ansøgningsberettiget bør udvides til også at indbefatte "Lokalforum, lokale initiativtagere samt midlertidige borgergrupper"
- Ansøgningsprocedure skal forenkles. Det skal være muligt for alle uanset erfaring med offentlige puljer at kunne søge og opleve at vejen dertil er overskuelig og borgervenlig
- Retningslinjerne bør kun have én prioritering i stedet for seks. Den ene prioritering skal være: "I hvor høj grad en ansøgning tilgodeser og bidrager til berørte område og VE-anlæggets nærmeste naboer (indenfor 3 km)."
- Tildeling af midler bør lægges hos Kommunalbestyrelsen, så alle borgere kan følge prioritering og tildeling. Der bør være fuldkommen gennemsigtighed og åbenhed i både ansøgninger og beslutningsprocessen

A. Ændring af definition af ansøgningsberettigede, og herunder hvad der kan søges om midler til

Generelt gives der i hørings svarene udtryk for, at midlerne i Grøn Pulje i højere grad skal tilgodeses de nærmeste naboer, som typisk vil være dem, der oplever de værste gener fra et vedvarende energianlæg. Der er flere forslag under dette punkt, som administrationen vurderer hensigtsmæssige at imødekomme:

- definitionen af ansøgningsberettigede ændres, så den lægger sig op ad lovteksten
- præcisere at ansøgningsberettigede naboer (indenfor 200m fra solcelleanlæg eller 6 x møllehøjde) også omfatter naboer i nabokommuner
- præcisere begrebet "almennyttige formål"
- i afsnittet "hvordan prioriteres projekterne?" ændres afstanden i følgende sætning fra 5 km til 3 km: "Er der i den pågældende ansøgningsrunde ikke tilstrækkelig relevante ansøgninger i forhold til nedenstående parametre inden for 5 km fra det opstillede energianlæg, vil midlerne kunne prioriteres til tiltag i kommunen i øvrigt."
- definitionen af ansøgningsberettigede ændres fra kun at omfatte foreninger, selvejende institutioner, samt enkeltpersoner, der søger til almennyttige formål til også at omfatte private, der kan søge om midler til private projekter
- i afsnittet "Hvad kan der søges om midler til?" tilføjes et punkt: "Private projekter, der mindsker nærmeste naboers gener fra puljens vedvarende energianlæg og samtidig lever op til en af de ovenstående tre kategorier."

Erfaring fra andre kommuner er, at midlerne fra Grøn Pulje primært tildeles almennyttige projekter til gavn for en bred målgruppe og lokalsamfundene. Men ifølge Energistyrelsen skal bekendtgørelsens udtryk "Fysiske og juridiske personer" tolkes som private personer, firmaer, foreninger og selvejende institutioner. Juridisk er private altså også ansøgningsberettigede og kommunen har hjemmel i lovgivningen til at begunstige private med midler fra Grøn Pulje til private projekter. Et eksempel på et privat projekt kan være at plante hjemmehørende træer, som kan mindske visuelle gener fra anlægget.

B. Ændring af ansøgningsfrist

Et hørings svar giver anledning til en ændring af ansøgningsfristen for puljens ansøgningsrunder:

- ændres fra 4 måneder til en ansøgningsfrist på 6 måneder ved en puljes første ansøgningsrunde for at give ansøgerne tilstrækkelig tid. Ved eventuelle efterfølgende ansøgningsrunder vil der være mulighed for kortere ansøgningsfrister for at sikre at puljens midler, når at blive brugt indenfor 3 år.

C. Målrettet orientering til lokalområdet

Et høringssvar foreslår, at kommunen sender orientering om en ansøgningsrunde bredt ud til lokalområdets foreninger via kommunens foreningsregistre (men ikke Fritidsportalen). Administrationen er ikke bekendt med andre foreningsregistre end Fritidsportalen. For at imødekomme forslaget om at sikre en bredere målrettet kommunikation til lokalområdet, foreslår administrationen i stedet følgende tilføjelse udover lokalområder og kommunens hjemmeside, for at styrke kommunikationsindsatsen:

- Ejendomsjere inden for 200 meter fra et nyt solcelleanlæg eller 6 x møllehøjde fra et nyt vindmølleanlæg bliver via eBoks orienteret om ansøgningsrunder for den pågældende Grøn Pulje.

D. Mulighed for at søge midler til drift

Et høringssvar foreslår, at der gives mulighed for at søge midler til drift af et ansøgt projekt. Administrationen anbefaler, at midlerne i Grøn Pulje tildeles projekter, der er bæredygtige i den forstand, at de på sigt kan leve videre uden støtte. Hvis der søges om driftsmidler i forbindelse med en projektansøgning, anbefaler administrationen, at det må bero på en konkret vurdering af det enkelte projekt, om det er rimeligt og nødvendigt i forhold til projektets gennemførelse, at der gives driftsmidler som en del af projektet. Administrationen foreslår, at der i retningslinjernes afsnit ”Krav til projektet” tilføjes:

- ”Som en del af ansøgningen til Grøn Pulje, er det muligt at søge om midler til drift, hvis det er en nødvendig del af projektets etablering.”

Den videre proces

Når de anbefalede ændringer til retningslinjerne for Grøn Pulje er politisk behandlet, vil administrationen på baggrund af de politiske tilkendegivelser indføre de vedtagne ændringer i de endelige retningslinjer for Grøn Pulje.

Derefter igangsættes der en ansøgningsrunde for de allerede modtagne midler i Grøn Pulje på 1.048.000 kr. fra Maglebjerg Solcelleanlæg.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser for kommunens økonomi.

Hvis der kommer ansøgninger, der har betydning for den kommunale drift vil det fremgå af beslutningen for vedtagelsen af projektet og hvis det berører budgetter i andre udvalg vil de blive inddraget i beslutningen.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Etableringen af nye vindmølle- og solcelle anlæg vil være med til at realisere målsætningen i Holbæk 2050 om CO2-neutralitet. Retningslinjerne for Grøn Pulje med støtte til grønne tiltag vil ydermere fremme kommunens målsætning i Holbæk 2050.

Høring

Forslag til retningslinjer for Grøn Pulje har været i 8 ugers offentlig høring fra d. 23. april til d. 28. juni 2023. Der er kommet tre høringssvar som har ført til flere forslag til ændringer i retningslinjerne for Grøn Pulje.

Lovgrundlag

[Bekendtgørelse om grøn pulje](#)

[Bekendtgørelse af lov om fremme af vedvarende energi](#)

Bilag

Bilag 1 Høringsnotat

Bilag 2: Grøn Pulje_Retningslinjer med foreslåede ændringer

Bilag 3: Grøn Pulje_Hørings svar_Svinninge Lokalforum

Bilag 4: Grøn Pulje_Hørings svar_Tuse-Butterup Lokalforum

Bilag 5. Grøn Pulje_Hørings svar_Dorte og Torben Krog

Fraværende Christian Ahlefeldt-Laurvig

Punkt 78: Beslutning om igangsætning af lokalplan for solcelleanlæg

23-007733

Beslutning

Christian Ahlefeldt-Laurvig (V) deltog ikke i behandlingen af punktet

Indstilles godkendt med den ændring, at ansøgningerne vedr. Hanerup Enge og Tysinge Mose bliver taget med igen i en eventuel senere runde og vil blive vurderet sammen med nye ansøgninger.

For dette stemte 3 (A og Ø).

1 (V) undlod at stemme.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. der igangsættes planlægning for følgende ansøgninger om solcelleanlæg i prioriteret rækkefølge: Bukkerup og Kirke Eskilstrup
2. at følgende ansøgninger: Gudmandstrup, Mørkøv, Vipperød Syd og Store Merløse bliver taget med igen i en eventuel senere runde og vil blive vurderet sammen med nye ansøgninger
3. der gives afslag til følgende ansøgninger: Fjordgården Svinninge, Hanerup Enge, Regstrup Søstrup, Vallestrup Vipperød, Tysinge Mose og Bonderup Gods

Resume

Efter endelig vedtagelse af nye [retningslinjer for solcelleanlæg i Holbæk Kommune](#), så har administrationen behandlet ansøgninger om planlægning for solcelleanlæg 12 forskellige steder. Ansøgningerne fremlægges, så der kan træffes beslutning om, hvilke ansøgninger der skal igangsættes planlægning for, og hvilke der skal have afslag. Med godkendelse af indstilling igangsættes planlægning for solcelleanlæg for Bukkerup og Kirke Eskilstrup. Det vil være med til at indfri målsætningerne i [Holbæk 2050](#).

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Plan, Bolig og Lokal udvikling, Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Økonomiudvalget

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Fællesmøde d. 8. maj 2023. Drøftelse af solcelleansøgninger

Kommunalbestyrelsesmødet d. 26. oktober 2022. Punkt 216: [Beslutning om endelig vedtagelse af Kommuneplantillæg nr. 6 retningslinjer for etablering af større solenergianlæg](#).

Økonomiudvalgsmødet d. 14. april 2021. Punkt 127: [Beslutning om igangsætning af lokalplan for solcelleanlæg](#).

Beskrivelse af sagen

Solcelleanlæg er store arealkrævende tekniske anlæg, som ikke kan skjules helt, men altid vil være synlige fra et eller andet sted i landskabet. Anlæggene vil have en påvirkning på omgivelserne og omkringboende. Det er derfor vigtigt at vælge de ansøgninger som:

- påvirker omkringboende mindst
- bedst kan indpasses i landskabet
- producerer mest mulig grøn strøm

Efter vedtagelsen af de opdaterede retningslinjer for solcelleanlæg i Holbæk Kommune har administrationen behandlet ansøgninger fra syv forskellige ansøgere, der har søgt om planlægning for solcelleanlæg på 12 forskellige lokaliteter rundt omkring i kommunen. De ansøgte lokaliteter er følgende:

- Fjordgården Svinninge (1)
- Gudmandstrup (2)
- Mørkøv (3)
- Hanerup Enge (4)
- Regstrup Søstrup (5)
- Vallestrup Vipperød (6)
- Vipperød Syd (7)
- Bukkerup (8)
- Tysinge Mose (9)
- Bonderup Gods (10)
- Kirke Eskilstrup (11)
- Store Merløse (12)

I bilagene er ansøgningerne nummereret som ovenstående, fra et i nordvest til 12 i sydøst. Flere af ansøgerne har erfaring med planprocessen for vedvarende energianlæg, samt etablering og drift af solcelleanlæg.

Vurdering af ansøgninger

Ansøgningerne er gennemgået i forhold til de opdaterede retningslinjer for solceller, som bl.a. udpeger negativområder, hvor der normalt ikke kan etableres større solenergianlæg, samt at der skal holdes en respektafstand til nabobeboelser på 100 m. Desuden har administrationen udført besigtigelser af de ansøgte arealer og der er givet en samlet vurdering.

Den teknologiske udvikling inden for solcelleanlæg, målsætningen i Holbæk 2050 og antallet af igangsatte lokalplaner i øjeblikket har ligeledes indflydelse på hvor mange ansøgninger der indstilles imødekommet.

På baggrund af ovenstående indstiller administrationen, at følgende ansøgninger imødekommes i prioriteret rækkefølge:

Ansøgning nr. 8 Bukkerup

Det ansøgte areal ligger udenfor negativområde. Lokaliteten vurderes landskabsmæssigt godt at kunne rumme et solcelleanlæg. Det ansøgte anlæg ligger i en god afstand fra Bukkerup. Terrænet betyder at anlægget vurderes at have en begrænset visuel og rumlig påvirkning af området.

Indenfor 200 m fra projektområdet ligger der i alt otte boliger; heraf er tre ejet af lodsejer, fire boliger ligger på den modsatte side af jernbanen mod vest, og den sidste bolig, beliggende syd for projektområdet, har læhegn/bevoksning rundt i skel, som vurderes at ville begrænse udsynet til solcelleanlægget. Så hverken de nærmeste naboer til anlægget, eller beboerne i Bukkerup vurderes at blive væsentlig påvirket af et anlæg på denne placering.

På det ansøgte areal står der i dag allerede 3 vindmøller. Kombinationen af både eksisterende vindmøller og solceller inden for samme område, vurderes her at være fordelagtigt – både i forhold til udnyttelse af elnettet, samt maksimal udnyttelse af arealer. Hverken de nærmeste naboer til anlægget, eller beboerne i Bukkerup, vurderes at blive væsentlig påvirket af et anlæg på den ansøgte placering. Muligheden for at vådlægge kulstofrige lavbundsarealer langs Sønderstrup Å, som strækker sig ind i en mindre del af projektområdets sydvestlige del, skal afklares i forbindelse med en evt. planproces.

Ansøgning nr. 11 Kirke Eskilstrup.

Det ansøgte areal er beliggende udenfor kommuneplanens negativområder og vurderes godt at kunne rumme et solcelleanlæg. Den åbne landbrugsflade syd for Have Borup vurderes at kunne holde til at blive lukket mere til med afskærmende beplantning. Der er ingen særligt umistelige landskabskvaliteter i området.

Inden for en afstand på 200 meter fra det ansøgte areal findes der 27 boliger. Eksisterende beplantning i området, vil kunne afskærme nogle af boligerne. Boligerne ved Have Borup, boligen ved den tidligere campingplads/frugtplantage, samt boligerne øst for området, vurderes at være skærmet af eksisterende beplantning/læhegn. I alt vurderes omkring 8 - 10 boliger at få udsyn til solcelleanlæggets beplantningsbælte.

På Have Borupvej er der en strækning på omkring 650 m, hvor der søges om at etablere solceller på begge sider af vejen. Derudover har beboerne på Have Borupvej 166 og 168 ca. 1 km vej til deres boliger, hvor der også vil være solceller på begge sider af vejen se kort over det ansøgte areal i bilag 11 Kirke Eskilstrup.

Ansøgninger der indstilles til at afvente ny runde

Følgende ansøgninger: Gudmandstrup, Mørkøv, Vipperød Syd og Store Merløse vurderes ikke at være lige så egnede, som de indstillede, men kan arbejdes videre med i en ny runde for ansøgninger, hvis dette vurderes nødvendigt for at nå målsætningen i Holbæk 2050.

Ansøgninger der indstilles til afslag

Det er administrationens anbefaling, at følgende ansøgninger: Fjordgården Svinninge, Hanerup Enge, Regstrup Søstrup, Vallestrup Vipperød, Tysinge Mose og Bonderup Gods gives et afslag pga. deres påvirkning af landskab og/eller lokalområdet. Se vurderingen af den enkelte ansøgning i bilag for uddybning.

Fremadrettet proces

Der vil med hjemmel i Planloven kunne stilles krav i en lokalplan om etablering af afskærmende beplantning, solceller med antirefleks, reetablering af området til landbrugsjord efter endt anvendelse som solcelleanlæg, samt placering af byggefeltet. Derudover skal der tages hensyn til beskyttede naturtyper, beskyttet flora og fauna samt beskyttede sten- og jorddiger. Alt dette vil blive sikret i planprocessen.

Det vurderes, at planlægning for ansøgningen ved Bukkerup forventes at kunne igangsættes i starten af 4. kvartal 2023. Efter at den første lokalplan for et solcelleanlæg er sendt i høring, så kan den næste planproces for et solcelleanlæg startes op. Det er administrationens vurdering at det andet solcelleanlæg kan blive startet op medio 2024.

Stadig interesse for solcelleanlæg

Der har været stor interesse for at søge om planlægning for solcelleanlæg i Holbæk Kommune og administrationen har modtaget to nye ansøgninger, som ikke nåede at komme med i denne ansøgningsrunde og har været i dialog med flere andre som viser interesse for etablering af solcelleanlæg i kommunen. Administrationen anbefaler således, at der kun igangsættes planlægning for udvalgte ansøgninger, og at ansøgninger som vurderes uhensigtsmæssige gives afslag.

Administrationen anbefaler, at der senere kan behandles nye runder af ansøgninger, så ansøgningerne kan vurderes i forhold til hinanden, og at det kun er de mest hensigtsmæssige ansøgninger, der imødekommes. Administrationen forventer at en tredje ansøgningsrunde kan igangsættes omkring efterår 2024.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser for Holbæk Kommune ved at igangsætte planarbejdet.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Alt efter hvilke ansøgninger der imødekommes, så vil det have forskellige miljø- og klimamæssige konsekvenser. Målsætningen i Klimastrategien Holbæk 2050 er i 2030, at der produceres mere end 100 GWh fra solceller. Etablering af solcelleanlæg vil være med til at realisere målsætningen for solcelleproduktion i Holbæk 2050, og målsætningen om CO₂-neutralitet i 2050. Etablering af de to indstillede solcelleanlæg vil forventeligt producere 195 GWh. Henset de nationale målsætninger i [Danmark kan mere II](#) om at firedoble produktionen fra landvind og solceller, så vurderes det hensigtsmæssigt med en større kapacitet for solcelleproduktion end fastsat i Holbæk 2050.

Øvrige konsekvenser

Tekniske anlæg skaber ofte usikkerhed i lokalområder og for naboer. Administrationen har været i dialog med flere naboer til ansøgte arealer, som ønsker hurtig afklaring af om en ansøgning imødekommes eller ej. Det har administrationen ikke kunnet give, da ansøgningerne skal politisk behandles. Det er administrationens anbefaling, at der træffes beslutninger, således borgerne kan have en klar ide om, hvad de kan forvente i deres lokalområde. Sidst der blev behandlet ansøgninger, blev fire ansøgninger sat på pause, hvoraf tre er til behandling igen.

Høring

I forbindelse med planprocessen for et solcelleanlæg, så skal kommunen følge Planlovens regler om høringer. Det betyder, at der vil være to høringsperioder. Først en idéfase med 14 dages høring af kommuneplantillægget og afgrænsning af miljøkonsekvensrapport og senere en minimum otte ugers høring af planforslagene (forslag til kommuneplantillæg, forslag til lokalplan, miljøkonsekvensrapport og udkast til VVM tilladelse). Der vil i forbindelse med høringerne blive afholdt borgermøder.

Lovgrundlag

[Planloven](#)

Bilag

00 Oversigtskort

01 Fjordgården_samlet vurdering

02 Gudmandstrup_samlet vurdering

03 Mørkøv_samlet vurdering

04 Hanerup Enge_samlet vurdering

05 Regstrup Søstrup_samlet vurdering

06 Vallestrup Vipperød_samlet vurdering

07 Vipperød Syd_samlet vurdering

08 Bukkerup_samlet vurdering

09 Tysinge mose_samlet vurdering

10 Bonderup gods_samlet vurdering

11 Kr. Eskilstrup_samlet vurdering

12 ST Merløse_samlet vurdering

01 Fjordgården_Ansøgning inkl. bilag.pdf

02 Gudmandstrup_Ansøgning inkl. bilag.pdf

03 Mørkøv_ansøgning inkl. bilag

04 Regstrup, Hanerup ENge_ansøgning

05 Regstrup, Søstrup Elle_Ansøgning (opdateret+oprindeligt)

06 Vallestrup Vipperød_ansøgning inkl. bilag

07 Vipperød Syd_ansøgning inkl. bilag

08 Bukkerup_ansøgning inkl. bilag

09 Tysinge Mose, 10 Bonderup Gods, 12 store merløse_ansøgning inkl. bilag

11 Kirke Eksilstrup_Ansøgning inkl. bilag

Fraværende Christian Ahlefeldt-Laurvig

Punkt 79: Godkendelse af naturparkplanen for Naturpark Åmosen 2023-28

23-003319

Beslutning

Christian Ahlefeldt-Laurvig (V) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. naturparkplanen for Naturpark Åmosen 2023-2028 godkendes

Resume

Bestyrelsen for Naturpark Åmosen sender Naturparkplan 2023-2028 til politisk godkendelse i Holbæk, Kalundborg og Sorø kommune.

Naturparkplanen fastlægger visioner og mål for Naturpark Åmosens udvikling. Naturparkplanen er et styringsværktøj for arbejdet i Naturparkens sekretariat, hvor alle indsatserne skal kunne understøttes af sekretariatet, kommunerne og de tilknyttede frivillige kræfter.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen.

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen d. 11. september 2013 [pkt. 156: Endelig vedtagelse af Naturparkplan for Naturpark Åmosen](#)

-

Beskrivelse af sagen

Danske Naturparker er et kvalitetsstempel for større sammenhængende naturområder, der udvikler natur, friluftsliv og lokal identitet. Naturpark Åmosen udarbejder hver femte år en Naturpark plan, der skal politisk godkendes i oplandskommunerne, før den kan godkendes af Friluftsrådet. Sekretariatet for Naturpark Åmosen har i samråd med Holbæk, Kalundborg og Sorø kommuner udarbejdet en revideret Naturparkplan for 2023-2028 (se bilag Naturparkplan 2023-2028). Relevante nedslag i processen er fremhævet:

- Naturpark Åmosens bestyrelsen sendte den reviderede naturparkplan i høring i perioden 28. marts – 21. maj 2023 på naturparkens hjemmeside og sociale medier.
- Alle bemærkninger fra høringen er samlet i et notat om høringen (se bilag Notat om høring af Naturparkplan).
- Naturparkrådet indgav et samlet høringssvar på vegne af medlemmerne (se bilag Notat om rettelsers til Naturparkplan).
- De modtagne høringssvar har medført mindre tilretninger og specificeringer i planen.

- Bestyrelse har godkendt den endelige naturparkplan den 19. juni 2023, som nu fremlægges til politisk godkendelse i hver kommune.

I både Sorø og Kalundborg Kommuner træffes der politisk beslutning om godkendelsen af naturparkplanen d. 21. september 2023.

Naturpark Åmosen er certificeret efter Friluftsrådets [mærkningsordning](#) for danske Naturparker. Fornyelse af mærkningen kræver en politisk godkendt naturparkplan, som revideres hvert 5. år. Naturpark Åmosen har en bestyrelse der består af 13 medlemmer, som er politisk udpeget fra hhv. Holbæk Kommune, Kalundborg Kommune, Sorø Kommune og Region Sjælland, samt repræsentanter for relevante erhvervs- og interesseorganisationer. Mærkningsordningen kræver at et lokalt Naturparkråd bliver nedsat, som sikrer borgerinddragelse og rådgivning af naturparkens bestyrelse. Naturparkrådet i Naturpark Åmosen består af 17 medlemmer fra lokale organisationer og foreninger. Medlemmerne af naturparkens bestyrelse og naturparkråd kan ses på deres [hjemmeside](#).

Naturparkplan 2023-28 fastlægger retningslinjer for Naturpark Åmosens udvikling. Udviklingen i Naturpark Åmosen skal hvile på bæredygtighed og frivillighed. Planens realisering afhænger derfor af, hvad der kan indgås af frivillige aftaler med lodsejere i området, finansiering og nødvendige tilladelser fra de ansvarlige myndigheder. Naturparkplanen skal bruges til at søge om finansiering fra fonde og sponsorer til gennemførelse af projekter i naturparken.

[Vedtægter Naturpark Åmosen](#)

Ændringer i naturparkplanen

Naturparkplanen 2023-2028 bygger på to tidligere naturparkplaner. Den overordnede vision og tilhørende målsætninger stammer fra den første plan, der blev udgivet i 2013. Planen indgår i kommuneplanerne for Holbæk, Sorø, Kalundborg.

Relevante ændringer i nyeste naturparkplan fremhæves:

- Den overordnede vision og tilhørende målsætninger er bevaret med få ændringer.
- Naturparkplanen er opdelt i tematikker: Natur, Kultur, Friluftsliv, Turisme & Erhverv, Formidling og Borgerinddragelse.
- Til hver tematik kobles de overordnede målsætninger og planens specifikke indsatser.
- For afsnittet ”Natur” har hver af de tre samarbejdskommuner tilknyttet specifikke målsætninger og indsatser jf. egne Natura-2000-handleplaner.
- Nyt afsnit: ”Siden sidste plan” giver en kort status og kommer med et par nedslag til den forgangne periodes større bedrifter.
- Ny tekstboks: ”Vi er allerede godt i gang” giver en status på gennemførte og igangsatte indsatser fra den forgangne periode for hver tematik.
- Planen er blevet væsentligt skærpet og kondenseret i indholdet.
- Høring har medført enkelte specificeringer i teksten og sproglige rettelser (se bilag Notat om høring af Naturparkplan).

Om Naturpark Åmosen

Naturpark Åmosen er en 8,5 tusind hektar stor naturpark der går på tværs af Midtsjælland mellem Undløse og Reersø. Det er ”Sjællands sidste vildmark”, da der inden for naturparken er store områder uden veje, togbaner eller huse. Landskabet byder på moseflader, vilde snoede åer, gamle dybe skove, store søer, kuperede strandenge og hav. Under overfladen er Åmosen samtidigt det sted i Nordeuropa med flest specielle og velbevarede stenalderfund.

Læs mere om Naturpark Åmosen på deres hjemmeside <https://naturparkaamosen.dk/>

Samarbejde med Naturpark Åmosen i Holbæk Kommune

Administrationen har samarbejdet med Naturparken siden oprettelsen og har faste koordinations- og samarbejds møder. Aktuelt er der særlig fokus på udviklingen af Skellingsted Friluftsområde, aktiviteter og nyt naturrum ved Skarresø i Jyderup samt informationsmateriale om den Danske Naturfonds areal i Ulkestrup Lyng. Samtidigt samarbejdes der om sidste fase af et forskningsprojekt der hedder ”Nye veje i Åmosen”. [Læs mere om projektet her](#).

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Holbæk Kommunes bidrag til Naturpark Åmosens eksistens og sekretariatets virke vil bidrage til borgernes øgede fokus på, og brug af, naturen i området, samt skabe fokus på klima- og biodiversitetsdagsordenen igennem bl.a. naturparkens formidlingsaktiviteter.

Øvrige konsekvenser

Holbæk Kommunes understøttelse af Naturpark Åmosens fortsatte virke vil bidrage til at flere borgere får flere muligheder for at få gode og lærerige oplevelser i Naturparkens område.

Bilag

NATURPARKPLAN 2023-2028_FINAL

Notat om høring af Naturparkplan 2023

Notat om rettelser til Naturparkplan

Fraværende Christian Ahlefeldt-Laurvig

Punkt 80: Orientering om sagsbehandlingstider på landbrugsområdet for 2. kvartal 2023

23-013623

Beslutning

Christian Ahlefeldt-Laurvig (V) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Orienteringen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller at:

1. orienteringen om sagsbehandlingstider på landbrugsområdet for 2. kvartal 2023 tages til efterretning.

Resume

Med denne sag orienteres om status på tilsyn samt sagsbehandlingstider på miljøtilladelser-, godkendelser, anmeldelser og dispensationssager for 2. kvartal i 2023.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur og Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv

Orienteringssag

Sagshistorik, henvisninger

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 6. Juni 2023, punkt. 56: [sagsbehandlingstider for landbrugsområdet for 1. kvartal 2023](#)

Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv d. 7. Juni 2023, punkt. 70: [sagsbehandlingstider for landbrugsområdet 1. kvartal 2023](#)

Beskrivelse af sagen

Status på tilsyn

Kommunerne skal frekvensmæssigt føre miljøtilsyn med alle erhvervsmæssige dyrehold i kommunen. Hvor ofte kommunen skal føre tilsyn med det enkelte dyrehold afhænger af dyreholdets størrelse og miljøscore. Tilsynsfrekvensen med det enkelte dyrehold varierer mellem 1 og 6 år.

Holbæk Kommune skal i 2023 udføre 99 lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbrug. Administrationen har i andet kvartal udført 25 lovpligtige tilsyn samt 12 øvrige tilsyn. I hele 2023 er der udført 48 lovpligtige tilsyn samt 20 øvrige tilsyn.

Alle tilsyn gennemføres af kommunens egne medarbejdere uden ekstern bistand. Det er administrationens forventning at nå alle landbrugstilsyn i år.

Status på dispensationssager, anmeldelser, miljøtilladelser og -godkendelser

Husdyrbrug må ikke uden forudgående tilladelse eller godkendelse udvides eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre påvirkninger på miljøet. Som udgangspunkt skal husdyrbrug med et produktionsareal over 100 m² og en ammoniakemission på under 3.500 kg NH₃-N pr. år søge om en miljøtilladelse, mens husdyrbrug med en højere ammoniakemission skal søge om en miljøgodkendelse.

Etableringen af visse anlæg og hobbybetonet dyrehold, samt et skift i dyretype, kan ske ved en anmeldelse. En anmeldelse indebærer ikke krav om miljøtilladelse eller -godkendelse, hvis ændringen opfylder kravene i de enkelte ordninger.

Etablering af anlæg skal overholde visse afstandskrav. Kommunen kan efter ansøgning meddele dispensation fra disse krav. Alle dispensationer vurderes individuelt, og kan kun gives, hvis der ikke kan opstå risiko for forurening af miljøet eller væsentlige nabogener.

Kommunen havde ved slutningen af 2. kvartal 2023 følgende aktive sager i proces:

- 3 godkendelser
- 6 tilladelser
- 1 anmeldelse

Sagerne fremgår af bilag 1. To af disse sager afventer ansøger. Administrationen har i 2. kvartal 2023 meddelt afgørelse om 1 miljøgodkendelse og 3 miljøtilladelser hvilket fremgår af bilag 2. Der blev meddelt 5 dispensationer til husdyranlæg indenfor henholdsvis 30 m til naboskel, 25 m til boring, 50 m til nabobeboelse og 15 m til beboelse på samme ejendom. Dispensationerne fremgår af bilag 3.

Der er fastsat nationale servicemål på henholdsvis 60 dage (netto) og 90 dage (netto) for kommunens sagsbehandlingstid for anmeldelser og miljøtilladelser. Der er ikke fastsat nationalt servicemål for kommunernes sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser og dispensationer. Brutto sagsbehandlingstid opgøres som samlede sagsbehandlingstid hos kommune og ansøger. Netto sagsbehandlingstid er sagsbehandlingstidene, hvor ansøgningen er under behandling hos kommunen. Administrationen kan aktuelt ikke overholde de nationale servicemål for miljøtilladelser eller anmeldelser.

Administrationen har i den reviderede genopretningsplan for husdyrbrugområdet redegjort for hvordan der kan sikres en normaldrift medio 2024. Af bilag 4 fremgår den samlede genopretningsplan for området. Administrationen har påbegyndt opgaven med at hjemtage udarbejdelse af miljøtilladelser. En række miljøgodkendelser- og tilladelser behandles fortsat af eksterne konsulenter. Alle anmeldelsessager og dispensationssager sagsbehandles af administrationen uden ekstern hjælp.

Udvalget for Klima, Miljø og Natur og Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv bliver orienteret om sagsbehandlingstiderne på landbrugsområdet efter hvert kvartal. Orienteringen for 3. kvartal i 2023 vil komme på dagsordenen i november 2023.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

De forlængede sagsbehandlingstider for tilladelser og godkendelser vil ikke i sig selv få miljømæssige konsekvenser, idet ansøgte ændringer og/eller udvidelser først må idriftsættes, når ansøger har opnået tilladelse eller godkendelse hertil. Ansøgte ændringer på husdyrbrug vil dog i visse tilfælde medføre miljøforbedringer, der som følge af forlængede sagsbehandlingstider, først vil blive realiseret på et senere tidspunkt.

Bilag

Bilag 1 - Aktive sager

Bilag 2 - Afgjorte sager

Bilag 3 - Afgjorte dispensationer

Bilag 4 - Genopretningsplan, revideret forår 2023

Fraværende Christian Ahlefeldt-Laurvig

Punkt 81: Orientering om tillæg til spildevandsplanen, ændret praksis ift. regnvandshåndtering

23-012147

Beslutning

Christian Ahlefeldt-Laurvig (V) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Orienteringen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. orienteringen om ændret praksis for håndhævelse af afledning af regnvand til kloakken (fastsat i spildevandsplanen) tages til efterretning

Resume

I 'Spildevandsplan 2020-2030, Holbæk Kommune' er der fastsat grænser for, hvor meget regnvand en ejendom maksimalt må aflede til regnvandskloakken.

Praksis har hidtil været at håndhæve den maksimale regnmængde ved nybyggeri, men ikke ved tilbygninger eller ændring af anvendelse af arealet. Administrationen ændrer praksis, så den harmonerer med spildevandsplanen, nye klagenævnsafgørelser og det stigende antal større regnhændelser.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur,

Orienteringssag

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen den 22. april 2020: [Pkt. 99 Godkendelse af spildevandsplan herunder miljøvurdering af spildevandsplan for Holbæk Kommune 2020-2030](#)

Beskrivelse af sagen

Regn som falder på befæstede arealer (som f.eks. hustage og asfalterede veje, hvor vandet ikke kan trænge igennem overfladen), ledes i separatkloakerede områder (områder hvor regnvand og husspildevand ledes i adskilte systemer) til regnvandskloak, mens den regn der falder på grønne områder, som hovedregel siver ned i jorden.

I spildevandsplanen er der fastsat en maksimal tilladt mængde regnvand, som må afledes til regnvandskloakken. Mængden er angivet som en afløbskoefficient. Det vil sige en andel af den totale regnmængde, der falder på en grund. I områder hvor der traditionelt er mange grønne områder (boligområder med åben lav bebyggelse) må der afledes en mindre mængde regnvand end i områder, hvor der er højere grad af befæstede arealer som fx industriområder. Regnvandskloakken er dimensioneret i forhold til den maksimalt tilladte mængde regn.

Hvis der ledes mere vand gennem regnvandskloakken end den er dimensioneret til, kan det resultere i, at lavtliggende huse får svært ved at komme af med regnvandet. En del af regnvandet ledes fra regnvandskloakkerne ud i kommunens vandløb, som i nogle områder ikke har kapacitet til den øgede vandmængde. Det kan medføre oversvømmelse i visse områder, hvis vandløbet løber over sine bredder.

Antallet af større regnhændelser er kun steget med tiden og det voldsomme vejr forventes at blive værre med årene. De gamle regnvandsbassiner kan ikke følge med og fremtidig modernisering er nødvendig. Administrationen skal sikre det bedst mulige datagrundlag, for dimensioneringen af de nye bassiner. Datagrundlaget sikres bl.a. ved at kravene for regnvandshåndtering, fastsat i spildevandsplanen, overholdes.

Orientering om ændring af praksis

Praksis i Holbæk Kommune har hidtil været at håndhæve maksimalt tilladt afledt vandmængde ved nybyggeri, men ikke ved tilbygninger eller ændring af anvendelse af arealet.

På baggrund af nye klagenævnsafgørelser på regnvandsområdet, vedtagelse af den nye spildevandsplan og det stigende antal større regnhændelser, ændrer administrationen praksis, så der fremover ikke gives tilladelse til, at aflede mere regnvand end hvad spildevandsplanen foreskriver.

Det betyder, at det fremadrettet ikke længere vil være muligt for ejendomme, at få tilladelse til at aflede mere regnvand, end hvad den fastsatte grænse tillader. Det vand der ikke må afledes til forsyningens regnvandskloak skal i stedet nedsives i faskiner, i regnbede eller på anden vis håndteres på egen grund.

For borgere og virksomheder, der ønsker at udvide det befæstede areal, f.eks. ved at befæste et større område eller lave en tilbygning, betyder det, at de skal finde måder at håndtere det ekstra regnvand inde på egen matrikel.

Der vil ikke komme et krav til eksisterende regnvandssystemer, medmindre et forhold inde på grunden ændres (f.eks. en ny tilbygning eller ændret arealanvendelse), regnvandshåndteringen fungerer utilstrækkeligt eller håndteringen udgør en miljørisiko.

Det vil formentlig kun være et fåtal ændringen i praksis vil berøre, og det vil kun være grundejere i separatkloakerede områder (se kortbilag). Administrationen kan på nuværende tidspunkt ikke vurdere det konkrete antal, da det først kendes når Fors skal søge om nye udledningstilladelser til deres afledningsbassiner.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser for Holbæk Kommune som offentlig myndighed, men det kan medføre øgede udgifter for kommunen som bygningsejer, på lige vilkår som for borgerne.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der vurderes ikke umiddelbart at være nogle væsentlige miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Lovgrundlag

Miljøbeskyttelsesloven: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/5>

Bekendtgørelse om spildevandstilladelser: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1393>

Spildevandsplan 2020-2030 for Holbæk Kommune (Om afløbskoefficient nederst på siden)
<https://planer.holbaek.dk/spildevandsplan-2020/rammer-for-spildevand/kloakoplande/>

Bilag

Bilag 1 kort over separatkloakerede områder

Fraværende Christian Ahlefeldt-Laurvig

Punkt 82: Beslutning om Budgetrevision 3

23-015834

Beslutning

Christian Ahlefeldt-Laurvig (V) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Indstilles godkendt for så vidt angår udvalgets ressort.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. Budgetrevision 3 godkendes
2. omplaceringer og tillægsbevillinger i bilag 1 godkendes

Resume

Budgetrevision 3 (BR3) er den anden fulde budgetrevision i 2023. Ved BR3 indarbejdes konsekvenserne af midtvejsreguleringen i kommunernes aftale med regeringen.

BR3 viser samlet set, at konsekvenserne af sommerens økonomiaftale, styringen af økonomien samt de igangsatte initiativer ved BR2 har medført, at der nu er en forventning om et lille mindreforbrug på budget til serviceudgifter. De igangsatte initiativer ved BR2 (reduktion i udbetaling af sygedagpengerefusion, tilbageholdenhed i genbesættelse af stillinger og tilbageholdenhed i brugen af eksterne vikarer) foreslås fastholdt i resten af 2023.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Børn og Skole, Udvalget for Ældre og Sundhed, Socialudvalget, Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv, Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Udvalget for Kultur og Fritid, Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

[Kommunalbestyrelsesmøde den 24.05.2023 punkt 102: Beslutning om Budgetrevision 2](#)

Beskrivelse af sagen

BR3 omfatter den samlede kommunale økonomi. Ved BR2 besluttede Kommunalbestyrelsen, at der skulle leveres månedlige økonomiske opfølgninger til alle udvalg. De månedlige opfølgninger foretages dog kun på driftsøkonomien. Ved budgetrevisionerne ses der også på indtægter, anlæg mv.

BR2 viste, at de besparelser, der blev besluttet i Kommunalbestyrelsen i marts 2023, havde bidraget til at nedbringe merforbruget på budgettet til serviceudgifter. Der var dog stadig et samlet merforbrug, som blev adresseret ved at iværksætte tre tiltag med henblik på at sikre overholdelse af budget til serviceudgifter. De tre tiltag var:

- Reduktion i udbetaling af sygedagpengerefusion
- Tilbageholdenhed i genbesættelse af stillinger
- Tilbageholdenhed i brugen af eksterne vikarer

Effekten af de tre tiltag, en større pris- og lønfremskrivning end forventet ved BR2, forventning om lavere energiudgifter og en stram økonomistyring har medført, at vi ved BR3 ser ind i en forventning om et mindreforbrug på budget til serviceudgifter på 4,6 mio. kr.

På ældreområdet er mindreforbruget på service blandt andet som følge af tilbageholdenhed i anvendelsen af forskellige puljemidler – øget med 8,3 mio. kr. På energiområdet har lavere priser medført et fald i forventningerne til udgifterne til el og varme på 5,6 mio. kr. i 2023.

Samtidig er der en række områder, der fortsat ser ind i et merforbrug. Det drejer sig om det specialiserede socialområde, hvor merforbruget dog ser ud til at være stagneret. På specialundervisningsområdet peger udviklingen stadig ind i et større merforbrug, hvilket primært kan henføres til udviklingen i udgifterne til befordring.

Det forventede mindreforbrug på service på 4,6 mio. kr. ligger meget tæt på 0 kr. henset til et budget til serviceudgifter på over 3,5 mia. kr. Sammenholdt med den usikkerhed, der stadig præger vores omverden, er der behov for et fortsat fokus på den økonomiske styring. Det estimerede mindreforbrug bygger på, at de tre tiltag fra BR2 fastholdes i resten af 2023. På den baggrund indstilles det at fastholde de tre tiltag.

På trods af det forventede merforbrug på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet er det administrationens vurdering, at der ikke er behov for at iværksætte yderligere budgetreducerende handlinger i 2023. Der er allerede igangsat en række handlinger på socialområdet, ligesom der er fokus på befordringsområdet på tværs af hele organisationen. I budgetforslaget for 2024 lægges der desuden op til at imødegå udfordringerne på det sociale område.

I de kommende afsnit beskrives det samlede resultat på hele kommunens økonomi.

Samlet resultat

Tabel 1: Samlet resultat for 2023

Mio. kr.	Oprindeligt budget 2023	Korrigeret budget 2023	Forventet regnskab 2023 BR3	Forventet afvigelse oprindeligt budget 2023 BR3	Forventet afvigelse korrigeret budget 2023 BR3	Ukraine-udgifter	Strukturelt resultat 2023 oprindeligt budget BR3	Strukturelt resultat 2023 BR3
	(A)	(B)	(C)	(C-A)	(C-B)	(D)	(C-A-D)	(C-B-D)
Indtægter	-5.154,0	-5.154,0	-5.244,2	-90,3	-90,3	0,0	-90,3	-90,3
Driftsudgifter	4.824,8	4.859,0	4.883,9	59,2	25,0	17,2	42,0	7,7
Serviceudgifter	3.375,0	3.402,4	3.405,9	30,9	3,5	17,2	13,8	-13,8
Overførsler	1.103,2	1.093,7	1.109,6	6,4	15,9	0,0	6,4	15,9
Landstjeneste	346,6	362,9	368,5	21,9	5,6	0,0	21,9	5,6
Resten	15,0	15,0	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anlæg	230,0	403,9	303,0	73,0	-100,9	0,0	73,0	-100,9
Forsyning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiering	98,8	110,6	103,0	4,3	-7,6	0,0	4,3	-7,6
Resultat i alt	14,5	234,5	60,7	46,2	-173,8	17,2	29,0	-191,0
Kassensituation	-14,5	-234,5	-60,7	-46,2	173,8	-17,2	-29,0	191,0

I tabel 1 er udgifter til flygtninge fra Ukraine trukket ud af de samlede udgifter, hvilket følger linjen fra 2022. Det medfører også, at der ses på afvigelseerne eksklusive udgifter til ukrainske flygtninge. Der er givet tilsagn fra staten om dækning af udgifter vedrørende Ukraine til 11,5 mio. kr.

Det forventede regnskab ved BR3 er et samlet forventet kassetræk (resultat) på 60,7 mio. kr. Det oprindelige budget forudsatte en kassetræk på 14,5 mio. kr. I forhold til oprindeligt budget er der tale om et ekstra kassetræk på 46,2 mio. kr. Ved BR2 var forventningen et kassetræk på 132,3 mio. kr. I forhold til det korrigerede budget er der et mindreforbrug på 173,8 mio. kr. Når der er så stor forskel, skyldes det, at budgettet er blevet korrigeret i forhold til mer- og mindreforbrug i 2022 på både drift og anlæg, de såkaldte overførsler mellem årene, som Kommunalbestyrelsen vedtog 22. marts 2023. Den samlede likviditetsprognose kan ses i slutningen af sagsfremstillingen. Kassetrækket i forhold til det oprindelige budget er indregnet heri.

Der er forventet merindtægt på indtægterne og mindreforbrug på anlæg og finansiering, mens der er et forventet merforbrug på driften. Alle poster forklares i det følgende.

Strukturelt resultat på driften

Der forventes et merforbrug på de samlede driftsudgifter på 25 mio.kr. i forhold til det korrigerede budget. Korrigeres der for forventede udgifter relateret til Ukraine, er der tale om et strukturelt merforbrug på 7,7 mio. kr.

Ser man på det forventede forbrug i forhold til det oprindelige budget, er der tale om et merforbrug på 59,2 mio. kr. på driften. Korrigeres der for det forventede udgifter til Ukraine, er forventningen et strukturelt merforbrug på 42,0 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget.

Siden vedtagelsen af budgettet er der ændret i forudsætningerne for budgettet i forbindelse med de gennemførte besparelser i marts 2023. I tabel 2 er det oprindelige budget derfor korrigeret for besparelserne, så det er mere tydeligt at se, hvilke udvalg der reelt overskrider det oprindelige budget. Det skyldes, at budgettet til serviceudgifter er dannet med

baggrund i de oprindelige budgetter, og at det derfor er lettere at se på overskridelser i forhold til oprindeligt budget med denne korrektion.

Det oprindelige budget er 15 mio. kr. højere end driftsudgifterne i tabel 1, hvilket skyldes, at der på Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv er givet en tillægsbevilling på 15 mio. kr. til forsørgelsesudgifter. Tillægsbevillingen blev besluttet i forbindelse med Kommunalbestyrelsens vedtagelse af besparelser den 22. marts 2023 og påvirker ikke det samlede budget til serviceudgifter.

Korrigeret herfor er der en forventning om et merforbrug i forhold til det oprindelige budget på 44,2 mio. kr. på driften. Korrigeret for Ukraine-udgifter er forventningen et strukturelt merforbrug på 27,0 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget.

I forhold til korrigeret budget forventes der et merforbrug på Udvalget for Børn og Skole, Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv og på Socialudvalget. Hvis der ses på det oprindelige budget, er der herudover merforbrug på Udvalget for Kultur og Fritid. Dette skyldes dog alene tillægsbevillingen givet ved Budgetrevision 1 til udgifter vedrørende Holbæk Sportsby.

I det kommende afsnit beskrives de enkelte udvalg på et overordnet niveau i forhold til det forventede strukturelle resultat, mens en mere detaljeret gennemgang af forventningerne fremgår af de enkelte udvalgsnotater.

Tabel 2: Resultat på drift på udvalgsniveau med og uden udgifter relateret til Ukraine korrigeret for besparelser

Mio. kr.	Oprindeligt budget 2023	Korrigeret budget 2023	Forventet regnskab 2023 BR3	Forventet afvigelse oprindeligt budget 2023 BR3	Forventet afvigelse korrigeret budget 2023 BR3	Ukraine-udgifter	Strukturelt betinget forventet afvigelse oprindeligt budget 2023 BR3	Strukturelt betinget forventet afvigelse korrigeret budget 2023 BR3
	(A)	(B)	(C)	(C-A)	(C-B)	(D)	(C-A-D)	(C-B-D)
I alt	4.839,8	4.859,0	4.883,9	44,2	25,0	17,2	27,0	7,7
Økonomiudvalget	501,8	491,4	475,4	-26,2	-16,1	1,8	-28,0	-17,9
Udvalget for Børn og Skole	1.010,2	1.022,2	1.034,8	24,4	12,4	7,4	16,9	5,0
Udvalget for Ældre og Sundhed	1.008,6	1.015,0	1.002,3	-6,3	-12,7	0,0	-6,3	-12,7
Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv	1.221,8	1.216,2	1.243,8	22,2	27,6	0,0	22,2	27,6
Udvalget for Kultur og Fritid	143,7	150,8	145,2	1,5	-5,8	0,0	1,5	-5,8
Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling	211,9	212,5	211,8	-0,1	-0,7	7,7	-7,7	-8,3
Udvalget for Klima, Miljø og Natur	40,8	45,8	39,5	-1,1	-6,1	0,0	-1,1	-6,1
Socialudvalget	701,7	705,3	731,3	29,7	26,1	0,3	29,3	25,7

Økonomiudvalget

Der forventes et strukturelt mindreforbrug på 17,9 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget korrigeret for besparelser er forventningen et mindreforbrug på 28,0 mio. kr.

Mindreforbruget skyldes primært politikområde Administration. Den store forskel på mindreforbruget mellem oprindeligt budget og korrigeret budget skyldes, at der ved BR2 blev omplaceret 10 mio. kr. af bufferen til prisstigninger på Socialudvalgets område. Mindreforbruget skyldes vakante stillinger, mindredgifter på IT og kompetenceudvikling.

Udvalget for Børn og Skole

Der forventes et strukturelt merforbrug på 5,0 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget er der tale om et merforbrug på 16,9 mio. kr. Det betyder, at store dele af det overførte beløb fra 2022 til 2023 forventes anvendt og dermed belaster serviceudgifterne samlet set.

På politikområde Skoler forventes et strukturelt merforbrug på 8,2 mio. kr. Merforbruget kan henføres til specialundervisningsområdet samt befordring, som samlet set giver et merforbrug på mere end 15 mio. kr. Modsat trækker, at puljer til udgifter til efter- og videreuddannelse og Aula ikke forventes fuldt ud afholdt i indeværende år. Herudover er der mindreforbrug på PPR og Børnespecialcenteret. Merforbruget er siden Budgetopfølgning maj steget med 2,9 mio. kr. Der er iværksat tiltag med henblik på at reducere de samlede udgifter til befordring.

På Politikområde Almene dagtilbud forventes et strukturelt mindreforbrug på 3,2 mio. kr. Mindreforbruget skyldes tilbageholdenhed som følge af de igangsatte initiativer, færre udgifter til fripladstilskud end forventet og færre børn i institutionerne end forventet.

Udvalget for Ældre og Sundhed

Der forventes et strukturelt mindreforbrug på 12,7 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget er der tale om et forventet mindreforbrug på 6,3 mio. kr.

På politikområde Ældre forventes et strukturelt mindreforbrug på 14,7 mio. kr. Den primære grund til mindreforbrug er et samlet mindreforbrug på puljer på 11,2 mio. kr. Der er også mindreforbrug i hjemmeplejen og på hjælpemidler, men merforbrug på hjemmesygepleje og plejecentre. I forhold til seneste budgetopfølgning er der tale om en forbedring på 5 mio. kr. Der er tale om en markant forbedring, som skyldes at området arbejder hårdt for at holde udgifterne nede. En del af dette skyldes, at serviceniveauet på enkelte områder er nedsat jf. beslutningen herom i BR2.

På politikområde Sundhed forventes et strukturelt merforbrug på 2,0 mio. kr. som primært skyldes et merforbrug på vederlagsfri fysioterapi samt genoptræning.

Der indstilles omplaceret 1,9 mio. kr. fra politikområde ældre til politikområde Sundhed. Hvis dette vedtages, er der balance i budget på politikområde Sundhed.

Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv

Der forventes et strukturelt merforbrug på Udvalget på 27,6 mio. kr. I forhold til det oprindelige budget forventes et merforbrug på 22,2 mio. kr. Udvalgets udgifter er primært forsørgelsesudgifter og påvirker ikke forbruget af serviceudgifter.

Den væsentligste årsag til merforbruget skal findes i udviklingen i seniorpension. Budgettet blev lagt på et væsentligt lavere niveau end udgifterne i 2022. Herudover er tilvæksten steget mere end forventet. Der forventes herudover merforbrug på A-dagpenge og sygedagpenge. Modsat er der mindreforbrug på ressourceforløb og integration.

Der er ved midtvejsreguleringen kompenseret med 42,7 mio. kr. vedrørende forsørgelsesudgifterne. Samlet set betyder det, at Holbæk Kommune klarer sig bedre end landsgennemsnittet på beskæftigelsesområdet.

Udvalget for Kultur og Fritid

Der forventes et strukturelt mindreforbrug på 5,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget korrigeret for besparelser er forventningen et merforbrug på 1,5 mio. kr. Ved BR1 blev udvalget tilført 3 mio. kr. til ekstra udgifter i Holbæk Sportsby, jf. tidligere beslutning i Kommunalbestyrelsen. Korrigeret herfor er der ikke et merforbrug.

Årsagen til det forventede mindreforbrug er, at en lang række udgifter falder på andre tidspunkter end tidligere antaget.

Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling

Der forventes et strukturelt mindreforbrug på 8,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget korrigeret for besparelser er der tale om et mindreforbrug på 7,7 mio. kr.

På politikområde Ejendomme forventes et strukturelt mindreforbrug på 8,1 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Mindreforbruget skyldes primært en forventning om lavere udgifter til energi. Modsat trækker merforbrug af rengøring i kommunen grundet nyt udbud. Siden seneste budgetopfølgning er mindreforbruget øget med 4 mio. kr., hvilket skyldes øget mindreforbrug på energiområdet.

På politikområde Plan, Bolig og Lokal Udvikling er der et forventet strukturelt mindreforbrug på 0,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Mindreforbruget skyldes primært at en tilbagebetaling af vejafvandingsbidrag for tidligere år er modtaget i 2023. Modsat trækker at udgifterne til Movia og Flextrafik er kraftigt stigende.

Udvalget for Klima og Miljø

Der forventes et strukturelt mindreforbrug på 6,1 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget forventes der et mindreforbrug på 1,1 mio. kr.

Mindreforbruget i forhold til det korrigerede budget skyldes færre udgifter til rottebekæmpelse, samt mindreforbrug grundet ikke iværksatte tiltag.

Socialudvalget

Der forventes et strukturelt merforbrug på 25,7 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget er der tale om et strukturelt merforbrug på 29,3 mio. kr.

På Børnespecialområdet forventes et merforbrug på 9,6 mio. kr., som primært skyldes lukning af Undløse Skole- og Behandlingshjem. Udgiften hertil forventes inklusiv det almindelige underskud på driften som tidligere nævnt at udgøre

13 mio. kr. og er en engangsudgift. Der er mindreforbrug på det øvrige samlede område grundet tidligere igangsatte initiativer

På Voksenspecialområdet forventes et merforbrug på 16,4 mio. kr., der skyldes merforbrug på Søbæk Have, Iduns Have (blandt andet lukkeudgifter) rusmiddelbehandling og særligt tilrettelagt uddannelse (STU).

På politikområde Sundhed for børn og unge forventes et strukturelt mindreforbrug på 0,2 mio. kr. Det skyldes vakante stillinger hos såvel Sundhedsplejen som Tandplejen.

Budget til serviceudgifter

Tabel 3: Budget og forbrug af serviceudgifter

Mio. kr.	Budget til serviceudgifter 2023	Forventet regnskab 2023 BR3	Forventet afvigelse 2023 BR3
	(A)	(B)	(B-A)
Serviceudgift	3.410,4	3.405,9	-4,6

Der forventes et mindreforbrug på budget til serviceudgifter på 4,6 mio. kr. Budgettet til serviceudgifter er korrigeret for de tilførte midler i forbindelse med indgåelsen af økonomiaftalen. Dvs. at budgettet er øget fra 3.375 mio. kr. til 3.410,4 mio. kr. De primære grunde til denne stigning er en øget pris- og lønregulering af budgetterne på knap 20 mio. kr. samt en tilførsel på 11,5 mio. kr. til dækning af Ukraine-udgifter i 2023.

Tillægsbevillinger som følge af midtvejsreguleringen i økonomiaftalen

Jævnfør økonomisk styringsprincip nr. 4 kan der gives kassefinansierede tillægsbevillinger som følge af midtvejsreguleringen fra staten. Der indstilles ved BR3 tillægsbevillinger på såvel indtægtssiden som driftssiden.

På indtægtssiden indstilles en negativ tillægsbevilling på 95,3 mio. kr. til merindtægter som følge af midtvejsreguleringen. Holbæk Kommune bliver som beskrevet i nedenstående afsnit kompenseret for udviklingen i priser og på beskæftigelsesområdet. Derfor indstilles, det at den ekstra indtægt på 95,3 mio. kr. lægges i kassen med denne Budgetrevision.

Lønningerne på det private arbejdsmarked er, jævnfør tal fra KL, det seneste år steget mindre end lønningerne på offentlige arbejdsmarked. Det medfører en mindre lønstigning end Holbæk Kommune tidligere har fået midler til og der er midtvejsreguleret herfor i forbindelse med økonomiaftalen mellem KL og regeringen. Disse midler har været givet til alle lønbærende områder og foreslås (i lighed med tidligere år) tilpasset. Områderne har stadig råd til at ansætte det samme antal medarbejdere, selvom budgetterne reduceres svarende til samlet 3 mio. kr.

Der indstilles endvidere tillægsbevilling vedr. sundhedsklynger på Ældreområdet og varmeplaner på området for Klima, miljø og natur. Midlerne hertil er også givet i forbindelse med midtvejsreguleringen.

Omplaceringer som følge af BR3

Omplaceringerne, der indstilles godkendt i BR3, er beskrevet i de enkelte udvalgsnotater og kan ses i deres helhed i bilag 1. Der er primært tale om smårettelser i forhold til, hvor opgaver politisk er placeret, samt omplacering af puljer mm. Herudover flyttes midler på ældreområdet fra konti uden overførselsret til konti med overførselsret.

Konsekvenserne på resultaterne i driften på de enkelte politikområder ses i nedenstående tabel.

Tabel 4: Virkning af omplaceringer og tillægsbevillinger, hvis de godkendes

Politikområde (mio. kr.)	Afvigelse før omplacering	Omplacering/ tillægsbevilling	Afvigelse efter omplacering
Børnespecialområdet	9,6	-0,4	10,0
Sundhed for børn og unge	-0,2	0,0	-0,2

Voksenspecialområdet	16,4	-0,3	16,7
Almene dagtilbud	-3,2	-0,6	-2,6
Skoler	8,2	0,3	7,9
Kultur og fritid	-5,6	-0,2	-5,4
Turisme	0,0	0,0	0,0
Sundhed	2,0	1,9	0,1
Ældre	-14,7	-3,3	-11,4
Administration	-18,0	0,1	-18,0
Politisk organisation	0,1	0,2	-0,1
Beskæftigelse og uddannelse	27,6	0,0	27,6
Erhverv	0,0	0,0	0,0
Ejendomme	-8,1	-0,5	-7,6
Plan, Bolig og Lokal Udvikling	-0,3	0,2	-0,5
Klima, Miljø og Natur	-6,1	0,7	-6,8
Drift i alt	7,7	-2,0	9,8

En negativ omplacering medfører at budgettet bliver mindre på området og dermed bliver afvigelsen øget hvis der er merforbrug på et område/reduceret hvis der er mindreforbrug på et område. Grunden til at budgetterne samlet reduceres er, at der indstilles negativ tillægsbevilling på lønområdet.

Anlæg

På anlæg forventes et samlet forbrug på 303,0 mio. kr., som er et mindreforbrug i forhold til det korrigerede budget på 100,9 mio. kr. Der forventes mindreforbrug vedrørende nye børnehuse, plejecenter i Holbæk by, ventilation på Absalonsskolen og tandklinikker.

Renter

Der forventes et budget i balance på området.

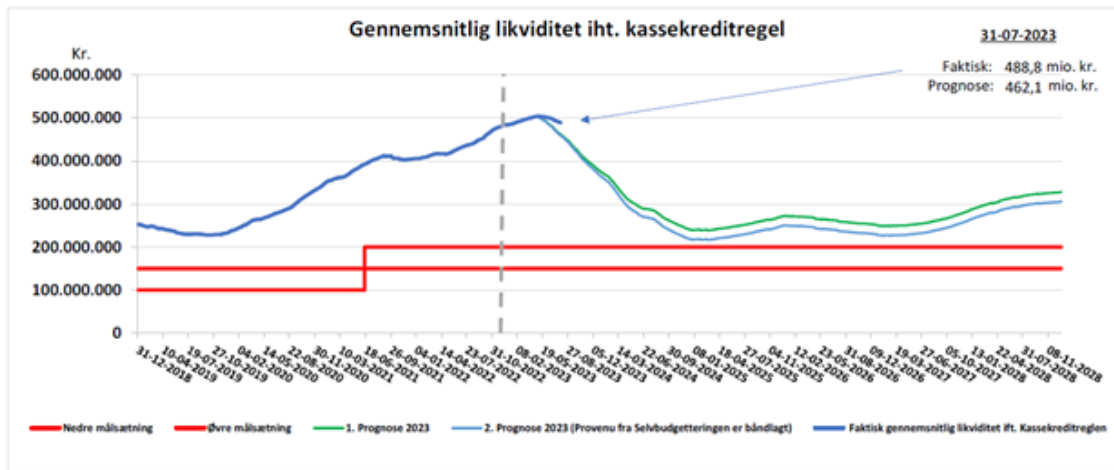
Indtægter

Der forventes en merindtægt på 90,3 mio. kr., som skyldes, at der med den nuværende udvikling på beskæftigelsesområdet som giver en midtvejsregulering på 42,7 mio. kr. Herudover forventes en merindtægt på midtvejsregulering til dækning af stigende priser og lønninger på 19,7 mio. kr., Ukraineudgifter i 2023 på 11,5 mio. kr., Ukraine- og covid19-udgifter for 2022 på 17,8 mio. kr. samt øvrige ændringer. Der forventes modsat en mindreindtægt på grundskyld på 5 mio. kr.

Finansiering

Der forventes et mindreforbrug på 7,6 mio. kr., hvilket skyldes, at der ikke afholdes helt så mange udgifter til indskud i landsbyggefonden i 2023 som budgetteret. Der er dog en forventning om, at beløbet anvendes i de efterfølgende år.

Likviditet

Likviditeten er ikke tilrettet for det foreløbige budget for 2024.

Økonomiske konsekvenser

Der er ikke andre økonomiske konsekvenser end dem der fremgår af sagsfremstillingen

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der er ingen miljø- og klimamæssige konsekvenser af sagen.

Bilag

Bilag 1 - Omplaceringer og tillægsbevillinger

Bilag 2 - Indtægter, renter, anlæg, finansiering

Bilag 3 - Økonomiudvalget - drift

Bilag 4 - Udvalget for Børn og Skole - drift

Bilag 5 - Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv - drift

Bilag 6 - Udvalget for Ældre og Sundhed - drift

Bilag 7 - Udvalget for Klima, Miljø og Natur - drift

Bilag 8 - Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling - drift

Bilag 9 - Udvalget for Kultur og Fritid - drift

Bilag 10 - Socialudvalget - drift

Bilag 11 - afrapporteringskema budget 2023

Fraværende Christian Ahlefeldt-Laurvig

Punkt 83: Orienteringer

Beslutning

Sagsfremstilling

Indstilling

Eventuelle orienteringer fra formanden

Eventuelle orienteringer fra medlemmerne

Eventuelle orienteringer fra direktionen

Forventede sager på de næste tre ordinære møder i udvalget:

Mødet den 3. oktober:

- Budgetopfølgning
- Beslutning om fjernvarmeprosjektforslag Holbæk etape 1
- Beslutning om fjernvarmeprosjektforslag Tølløse
- Beslutning om fjernvarmeprosjektforslag Svinninge
- Beslutning om varmeprosjekt i Jyderup
- Beslutning om nyt erhvervsaffaldsregulativ og nyt husholdningsaffaldsregulativ

Mødet den 7. november

- Budgetopfølgning
- Beslutning om Forvaltningsplan for kommunens skove - overgang til urørt skov
- Opfølgning på klimahus
- Beslutning om ændring af opkrævning af takster for rottebekæmpelse, skorstensfejning og pumpe-digelaug
- Orientering om revideringsproces af Holbæk 2050

Mødet den 5. december

- Orientering om sagsbehandlingstider for landbrugsområdet for 3. kvartal 2023
- Beslutning om handleplaner for Natura 2000-områder

Oversigt over kommende borgermøder for kerneområdet Vækst og Bæredygtighed.

Udvalgsmedlemmerne har ikke mødepligt til borgermøderne.

September 2023			
Fælles lodsejermøde vedr. mulig klimalavbundsprojekt øst for Jyderup	12/9 kl. 17 – ca. 19	Jyderup Hallen	KMN
Borgertopmøde om biogas	28/9 kl. 17-21	Tølløse	KMN og PBL

Borgermøde muligheder for Fælles varmeløsning		Knabstrup	KMN
Borgermøde muligheder for Fælles varmeløsning		Kundby	KMN
Borgermøde muligheder for Fælles varmeløsning		Tuse	KMN
Borgermøde muligheder for Fælles varmeløsning		Skamstrup	KMN
Oktober 2023			
Borgermøde Spar Energi	3/10		KMN
Borgermøde Spar Energi	10/10		KMN
Borgermøde Spar Energi	31/10		KMN

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Orienteringssag

Fraværende Christian Ahlefeldt-Laurvig

Punkt 84: Underskriftsark

Fraværende Christian Ahlefeldt-Laurvig